

Trøgstad kommune
Rådmannen

Nærings- og handelsdepartementet

Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

Dato: 14.09.2011
Deres ref.: 201101163
Vår ref.: 11/376-8-M67

**HØRING - UTREDNING AV MELLOMLAGERLØSNING FOR BRUKT REAKTORBRENSSEL OG
LANGLIVET MELLOMAKTIVT AVFALL**

Kommunestyret behandlet i møte 06.09.2011 sak 49/11. Følgende vedtak ble fattet:

Kommunestyrets vedtak:

1. Trøgstad kommune støtter Stranden-utvalgets innstilling, og avviser alternativ "Mysen nord i Trøgstad/Eidsberg" som aktuelt område for mellomlagerløsning for brukt reaktor Brensel og langlivet mellomaktivt avfall.

Med hilsen

Knut Baastad
kommunalsjef

Vedlegg: Samlet saksframstilling.

TRØGSTAD KOMMUNE

Postadr.: Pb. 34, 1861 Trøgstad
Besøksadr.: Kirkeveien 17, Skjønhaug
Internett: www.trogstad.kommune.no
E-post: postmottak@trogstad.kommune.no

Telefon: 69 82 44 00 *
Telefaks: 69 82 44 10
Org.nr. 964 947 260
Bankkonto: 1140.07.00739

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 11/376

HØRING – UTREDNING AV MELLOMLAGERLØSNING FOR BRUKT REAKTORBRENSSEL OG LANGLIVET MELLOMAKTIVT AVFALL

Saksbehandler: Knut Baastad

Arkiv: M67

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
43/11	Teknikk- og naturutvalget	30.08.2011
49/11	Kommunestyret	06.09.2011

Rådmannens innstilling:

Trøgstad kommune støtter Stranden-utvalgets flertallsinnstilling.

Behandling/vedtak i Teknikk- og naturutvalget den 30.08.2011 sak 43/11

Teknikk- og naturutvalgets innstilling:

Rådmannens innstilling tiltres (enstemmig)

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 06.09.2011 sak 49/11

Kommunestyrets behandling:

Følgende hadde ordet i saken:

Ole André Myhrvold (Sp)

Arild Nordlie (Ap)

Ole André Myhrvold (Sp) fremmet følgende forslag:

1. Trøgstad Kommune støtter Stranden-utvalgets innstilling, og avviser alternativ "Mysen nord i Trøgstad/Eidsberg" som aktuelt område for mellomlagerløsning for brukt reaktor Brensel og langlivet mellomaktivt avfall.
2. Trøgstad Kommune ber om at Regjeringen snarest iverksetter et arbeid for sterkt å begrense de radioaktive avfallsmengdene som produseres i Norge, blant annet gjennom å se på behovet for å opprettholde forskningsreaktorene på Kjeller og i Halden. Atomkatastrofen ved Fukushima kraftverket i Japan, som vi trolig ennå ikke kjenner langtidsvirkningene fra, har nok en gang vist oss hvor farlig denne energikilden er både for et livs- og bærekraftig samfunn.

Ole André Myhrvold (Sp) fremmet deretter følgende sekundære forslag:

1. Trøgstad Kommune støtter Stranden-utvalgets innstilling, og avviser alternativ "Mysen nord i Trøgstad/Eidsberg" som aktuelt område for mellomlagerløsning for brukt reaktor Brensel og langlivet mellomaktivt avfall.

Det ble første stemt over Ole Andre Myhrvolds sekundære forslag som ble enstemmig vedtatt.(21 st.)

Kommunestyrets vedtak:

1. Trøgstad kommune støtter Stranden-utvalgets innstilling, og avviser alternativ "Mysen nord i Trøgstad/Eidsberg" som aktuelt område for mellomlagerløsning for brukt reaktorbrensel og langlivet mellomaktivt avfall.

Bakgrunn:

Norge har i dag om lag 16 tonn brukt brensel generert over snart 60 år fra Institutt for energiteknikk (IFE) sine forskningsreaktorer på Kjeller og i Halden. Dette er avfall som etter konsesjonsbetingelsene ikke kan sendes til det kombinerte lager og deponi for lav- og middelsaktivt avfall (KLDRA) i Himdalen. Nærings- og handelsdepartementet har sendt på høring NOU 2011:2, "Mellomlagerløsning for brukt reaktorbrensel og langlivet mellomaktivt avfall", den såkalte Stranden-utvalgets utredning. Høringen er bl.a. sendt en rekke kommuner på sørøstlandet. Ettersom Trøgstad kommune er berørt gjennom ett av lagringsalternativene velger vi å komme med en høringsuttalelse.

Saksutredning:

Stranden-utvalget ble nedsatt av regjeringen i januar 2009 for å utrede tekniske løsninger og alternative steder for lokalisering av et nytt mellomlager for brukt brensel og annet langlivet radioaktivt avfall, og de overleverte sin rapport til Nærings- og handelsdepartementet 10. februar 2011. Utvalget har bygget sin innstilling bl.a. på Teknisk utvalgs utredning (2010) om spesialbehandling av ustabil brukt brensel, der bl.a. ulike lokaliseringalternativer er vurdert. Departementet ber høringsinstansene om kommentarer til utvalgets utredning og Teknisk utvalgs rapport.

Snart 60 år med drift av IFE's forskningsreaktorer har generert ca. 16,7 tonn med brukt brensel som i dag ligger lagret ved ulike lagre på Kjeller og i Halden og i følge IFE er det kapasitet ved dagens lagre minst frem til 2018. Brukt brensel fra de norske forskningsreaktorene må avkjøles og mellomlagres i 40-60 år før det kan deponeres. Mellomlagring skjer under kontinuerlig oppfølging og tilsyn.

En del av brenselet har en kjemisk form som medfører at det har dårlig lagringsbestandighet og må bearbeides før langtids lagring og deponering. I masse utgjør dette brenselet rundt $\frac{3}{4}$ (ca 13. tonn), og stammer i hovedsak fra virksomhet på 1950- og 60 tallet. For å stabilisere dette brenselet anbefaler utvalget at det opparbeides ved et etablert gjenvinningsanlegg i utlandet, f.eks i Frankrike, før vi får det tilbake for lagring. Dette vil medføre at total mengde brensel for mellomlagring vil reduseres med omtrent $\frac{3}{4}$ sammenlignet med i dag inntil vi får det tilbake fra gjenvinningsanlegget om anslagsvis 10-15-år. I dag brukes andre typer brensel som ikke krever slik stabilisering etter bruk.

Flertallet i utvalget mener at den beste løsningen er å benytte den allerede eksisterende tunnelen ved anlegget i Halden. Det kan da relativt enkelt etableres et lagringsanlegg i fjell i tilknytning til eksisterende infrastruktur uten at dette båndlegger nye ressurser. En slik løsning vil også innebære noe mindre transport av brukt brensel enn ved de andre alternativene, siden mesteparten av det stabile brenselet allerede befinner seg i Halden.

Alternativt kan et nytt mellomlager utformes på en ny lokalitet. Fortrinnsvis bør det da vurderes å utforme anlegget som et fjellanlegg, da fortrinnsvis i nærheten av Kjeller eller Halden. Utvalget flertall anbefaler ut fra en vurdering av ulike alternativer at det bygges et fjellanlegg innenfor IFE's område i Halden. På denne måten kan man utnytte allerede eksisterende infrastruktur, og Teknisk utvalg vurderte i sin rapport ulike behandlingsmåter for brensel med dårlig lagringsstabilitet hvor opparbeiding ved et etablert gjenvinningsanlegg framstod som den mest realistiske løsningen. Dersom mer detaljerte forstudier viser at det er faktorer som gjør at dette alternativet ikke er gjennomførbart, anbefaler utvalget at det bygges en fjellhall lokalisert utenfor IFE's anlegg. Det er gjort en vurdering av mulige lokaliseringer for et slikt anlegg, blant annet ved hjelp av en vurdering utført av NGU. Ut fra denne ble det valgt ut følgende seks lokaliteter for grundigere geologisk kartlegging basert på en antatt egnethet hvor man også har en geografisk spredning:

1. Mysen nord i Trøgstad/Eidsberg
2. Tomter vest i Ski
3. Vardeåsen i Skedsmo
4. Grimsrød i Halden
5. Bjørnholden i Skedsmo
6. Klaretjernhøgda i Aremark

Av disse lokalitetene er det to i nærheten av Kjeller, to i nærheten av Halden og to langs veien mellom Halden og Kjeller.

Området som betegnes "Mysen nord" ligger etter det vi kan forstå av kartutsnittene i sin helhet i Trøgstad, nærmere bestemt i området Lauvhøgda/Gudbrandsfjell øst for Skrikerudtjernet. Området ligger ca 2,5 – 3,0 kilometer sør for Skjønhaug. Det framgår ikke av rapporten hvor områdets nedslagsfelt drenerer, men det vil enten drenerer til Smalelva og Øyeren/Glomma eller Hæra og Glomma, avhengig av plassering i området.

På bakgrunn av de nye vurderingene av lokalitetene har utvalget kommet fram til følgende anbefaling i prioritert rekkefølge, dersom lagring i eksisterende lager ikke skal benyttes:

1. Gimsrød i Halden kommune.
2. Vardeåsen i Skedsmo kommune
3. Tomter i Ski kommune.

Vurdering:

I utgangspunktet er det vel ingen som ønsker å få et slikt anlegg i sitt nærområde, samtidig ser vi at motstanden kanskje er minst på de lokalitetene der atomreaktorene ligger! De har levd med reaktorer og lagring i et par generasjoner, og har tilsynelatende et avslappet forhold til det. Når andre lokaliteter vurderes begynner befolkningen å aksjonere, og lokalavisene hauser opp stemningen ytterligere.

Norge har hatt atomreaktorer i drift i snart 60 år, og vi har plikt på oss til å ta ansvar for det avfallet som er generert i løpet av disse årene. Å lagre dette avfallet er derfor et nødvendig onde som vi må søke å få gjort på en mest mulig trygg måte, av hensyn til oss selv og våre etterkommere.

Kommunen besitter ikke kompetanse til å vurdere de faglige betraktninger i Stranden-utvalgets rapport eller Teknisk utvalgs utredning. Vår vurdering må derfor bli en betraktning basert på utvalgets fagkompetanse, alminnelig skjønn og ut fra lokale hensyn. Vi vil likevel bemerke at utvalgets anbefaling om å sende brukt brensel til gjenvinning i utlandet er svært omdiskutert i miljøkretser.

Det undersøkte området i Trøgstad sørøst for Skrikerudtjern er LNF-område (Landbruk-, natur- og friluftsområde) i gjeldende kommuneplan, og det vil det også være i vår nye plan som trolig vedtas i høst. Det innebærer at vi ønsker å skjerme dette området mot alle slags utbygging og terrenginngrep bortsett fra vanlig landbruksdrift, og at vi ser områdene som viktige naturområder og friluftsområder. Trøgstad har ikke så mange store sammenhengende skogsområder, og det er lite ønskelig å få store terrenginngrep midt inne i disse.

Ut fra vårt syn virker det lite fornuftig å legge et slikt anlegg med potensiell fare for forurensing av grunnvann i et område som drenerer til Glommavassdraget som er en viktig drikkevannskilde. Slik sett bør et lager ligge så nær kysten som mulig.

Når vi nå ser at Stranden-utvalget foreslår å bruke de lagerområdene som allerede er tilgjengelige, så ser vi ikke noen grunn til å bygge opp et nytt anlegg. Som nevnt har vi ikke kompetanse til å vurdere de faglige aspekter i denne saken, men ut fra en totalvurdering vil vi støtte utvalgets flertallsinnstilling. Det viktigste må uansett være at lagringen skjer i betryggende former med minst mulig sjanse for forurensing og skader på liv og helse.

Vedlegg:

Ingen.

Informasjon finnes på departementets hjemmesider:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/nhd/dok/horinger/horingsdokumenter/2011/utredning-om-mellomlagerlosning-for-bruk>

Utskrift sendes:

Nærings- og handelsdepartementet, Postboks 8014 Dep., 0030 Oslo
(postmottak@nhd.dep.no)

Rett utskrift bekreftes.

POLITISK SEKRETARIAT, 07.09.2011

Wenche Aulbu